

Oponentský posudok

na habilitačnú prácu

Autor: **Mgr. et Mgr. art. Barbora Zamišková, ArtD.**

Názov: **Škôlkohra. Metodika výuky a jej uplatnenie v praxi.**

Oponent: **prof. Ján Uličiansky**

Pracovisko/Profesionálne zaradenie: **Vyská škola múzických umení v Bratislave,
Katedra bábkarskej tvorby, vysokoškolský pedagóg,
garant študijného programu BÁBKARSKÁ TVORBA**

Úvodom môjho oponentského posudku nemôžem nespomenúť, že je veľmi príjemné ocitnúť sa v úlohe oponenta habilitačnej práce bývalej absolventky KBT VŠMU... a mať pri tom na pamäti jej úspešné účinkovanie v ročníkových, či neskôr absolventských projektoch, akými boli Medený drak Sorena Jessena, Knork Petra Mouritzena, alebo v adaptácii literárnej predlohy známej autorky pre deti Christine Noestlingerovej Conrad, chlapec z továrne.

Rovnako som stál pri zrode i jej dizertačnej práce s názvom Betlehemska hra v slovenskom profesionálnom bábkovom divadle.

A nakoniec, ak má človek príležitosť osobnej pracovnej skúsenosti s uchádzačkou o udelenie umelecko-pedagogického titulu docent, ako som mal ja za ostatné štyri roky na KBT VŠMU, (napríklad v spoločnej pedagogickej práci na školských inscenáciách Panáčik, Sladký Leonardo, Vianočné prekvapenie, Hola Madrid!, či len nedávno odpremiérovanej BC inscenácie Kocúr na kolieskových korčuliach), potom sa hodnotenie „píše samo“...

Mgr. et Mgr. art. Barbora Zamišková, ArtD. predkladá ako svoju habilitačnú prácu súbor hereckých kreácií v inscenáciách Bábkového divadla Žilina (štyri z nich sú z projektu nazvaného Sezóna 5 P, a to POM POM, PERINBABA, POPOLVÁR a PETER PAN). Výber dopĺňajú postavy z inscenácie EPOS, rovnako z Bábkového divadla Žilina a 5 chalanov.sk, spoločný projekt Štúdia 12 a divadla TUŠ.

Súhrnne možno povedať, že tento výber je naozaj reprezenatívny. Dokladuje totiž širokú škálu hereckých schopností Barbory Zamiškovej, ktorá dokáže zahrať postavu dievčatka (Babuľa v POM POMOVI či Vendy v PETROVI PANOVI) rovnako presvedčivo ako postavu chlapca (Jakubko v PERINBABA či Krištof v Piatich chalanoch.). Pristanú jej však aj úlohy „klasickej princeznej“ (princezná v POPOLVÁROVI). Jej prístup k postave je vždy iný, a to nielen kvôli tomu, že pracovala s rôznymi režisérmi (Peter Palik, Adriana Totíková, Ivan Martinka), ale predovšetkým vďaka jej talentu vcítiť sa do podstaty stvárňovanej postavy. Jej Dievča s otázkou z inscenácie EPOS je pre diváka rovnako zapamätateľné ako chlapec Krištof s ambiciózneho projektu 5 chalanov.

Natíska sa otázka, v čom možno vidieť herecký prínos a jedinečnosť Barbory Zamiškovej... alebo, parafrázujúc názov úspešnej sezóny Bábkového divadla Žilina „5 P“... v čom je hereckých 5 P“ tejto herečky?

Pracovitosť. Presnosť. Pravdivosť. Pozitívny prístup k životu. Profesionalita.

Pri výpočte týchto osobných skúseností s prácou Barbory Zamiškovej musím ešte dodať, že okrem inscenácií zo zoznamu umeleckej činnosti Mgr. et Mgr. art. Barbory Zamiškovdj, ArtD., ktoré uvádzali profesionálne bábkové divadlá (Bábkové divadlo Žilina), či Štúdio 12, som mal možnosť vidieť aj jej veľké-malé škôlkohry, uvádzané okrem priestorov materských škôl či iných kultúrnych zariadení aj na významných festivaloch (medzi inými aj Zázračný oriešok v Piešťanoch). A práve toto je platforma, na ktorej sa Barbora Zamišková cíti bezpečne, ktorá jej mimoriadne „pristane“, a preto sa vôbec nečudujem, že si ako tému svojej habilitačnej prednášky vybrala škôlkohru, metodiku jej výuky a uplatnenie v praxi.

Z môjho pohľadu **originalita a prínos** predkladanej habilitačnej práce spočíva v tom, že Barbora Zamišková v nej píše o tom, čo pozná, v čom je „doma“... a čo si naozaj mohla overiť v praxi na nespočetných predstaveniach pre najmenších. A práve divák škôlkohry, s ktorým musí mať herec bezprostredný priamy kontakt počas celej „produkcie“, je nekompromisným divákom, recenzentom, ba častokrát i oponentom... V jej prípade je to však vždy „výhra“, o ktorú sa postará kvalitný text s dobrou dramaturgiou, nápaditá scénografia a spontánnny, profesionálny herecký výkon (sólový alebo partnerský – najčastejšie totiž ide o produkcie dvoch hercov.) Spoločným menovateľom všetkých inscenácií, ktoré som mal možnosť vidieť, je láskavý HUMOR, nadšad a zároveň citlivé vnímanie detskej duše.

Je potrebné povedať, že v susednom Česku majú s „mateřinkami“, ako tam škôlkohry, teda inscenácie pre divákov predškolského veku nazývajú, dlhoročné a aj závideniahodné skúsenosti. Preto vidím **uplatnenie predkladanej umeleckej práce** práve tom, že je akýmsi „mostom“, po ktorom sa môžu bábkoherci (ale aj režiséri, dramaturgovia, či scénografi), bezpečne pohybovať v priestore (Česko – Slovensko) i v čase (minulé storočie – súčasnosť). A musíme si priznať, že bez takejto teoretickej „pevnej pôdy pod nohami“, môžu noví „škôlhozáči“ často skončiť v nelútostnom bahne infantility a lacnej, neumeleckej rutine... lebo veď, ako sa zvyknú brániť... je to „len pre deti“.

Je len samozrejmé, že práve deti predškolského veku potrebujú dostať tú najkvalitnejšiu umeleckú potravu... (pri potravinách, ktoré dávame deťom, o tom zaisto nepochybujeme).

Prínos Mgr. et Mgr. art. Barbory Zamiškovej, ArtD. vidím v tom, že svoje nadobudnuté skúsenosti s denného kontaktu s detským divákom dokáže **prirodzene uplatniť v pedagogickej praxi** na KBT VŠMU, predovšetkým na predmetoch Bábkoherectvo a Bábkarská tvorba. V druhom ročníku BC štúdia majú tieto predmety ako svoju nosnú tému práve **škôlkohru** a autorka predkladanej habilitačnej práce už niekoľko rokov po sebe s úspechom vedie tento predmet.

Vzhľadom k tomu, že Mgr. et Mgr. art. Barbora Zamišková, ArtD. sa popri bábkoherectve venuje aj divadelnej kritike a píše aj odborné články z oblasti bábkového divadla, má **kultivovaný jazykový prejav a fundovane pracuje s odbornou literatúrou** a inšpiračnými zdrojmi.

Je možné, že niekomu sa môže z pohľadu „veľkého umenia“... zdať predkladaná práca málo „závažná“... či efektná. Z môjho pohľadu je to práca zásadná, ktorá vzišla z prirodzenej potreby, pretože urobiť zo škôlkohry naozajstné umenie, je taký „malý zázrak“. Asi taký, ako sa to na poli básnickom podarilo nesmrteľnému Milanovi Rúfusovi:

„Zajakavý zajačík, sprav nám malý zázračík. Navráť čistú vodu človečiemu rodu. Aby všade naokolo zas tak bolo, ako bolo.“

A Mgr. et Mgr. art. Barbora Zamišková, ArtD. svojou umeleckou, pedagogickou i odbornou činnosťou robí takéto malé ZÁZRAČIKY... A to nielen na poli divadla pre najmenších, či vo funkcii prodekanky DF VŠMU, ale aj v oblasti masmédií ako odborná spolupracovníčka a dramaturgička v súčasnosti najsledovanejšieho programu pre najmenších z produkcie RTVS – relácie TRPASLÍCI.

Odporúčam uchádzačke : Mgr. et Mgr. art. Barbore Zamiškovej, ArtD.

udelenie umelecko-pedagogického titulu **docent**

v odbore 2. 2. 4 Divadelné umenie (študijný program: BÁBKARSKÁ TVORBA).

V Bratislave 31. 1. 2016

prof. Ján Uličiansky